

# Kvittering på innsendt svar på Høring om forslag til ny forskrift om fastlegeordning i kommunene mv.

**Saksnummer:** 25/962

**Sak:** Høring om forslag til ny forskrift om fastlegeordning i kommunene mv.

**Levert:** 18.06.2025 14:05

**Svartype:** Med merknader

**Jeg svarte som:** Arbeidstakerorganisasjon

**Avsender:** Norsk Manuellterapeutforening

**Kontaktperson:** Espen Mathisen

**Kontakt e-post:** info@manuellterapi.no

---

## Forslag til ny forskrift om fastlegeordning i kommunene mv.

Norsk Manuellterapeutforening viser til brev av 18. mars 2025 og takker for anledning til å avgi uttalelse.

- *Fastlegeforskriften og stønadsforskriftene bør endres slik at oppgavedeling med manuellterapeuter, som allerede har egne offentlig regulerte takster, aktivt fremmes.*

Muskel- og skjelettpasienter er den største pasientgruppen i fastlegeordningen, og utgjør en stor del av fastlegenes arbeidsmengde. Sykdom og skader i muskel- og skjelettsystemet er også den vanligste årsaken til sykefravær og en sentral årsak til uførepensjonering i Norge.

Manuellterapeuters kompetanseområde er undersøkelse, diagnostisering og behandling av sykdom og skader i muskel- og skjelettsystemet. Manuellterapi er en klinisk mastergradsutdanning som gir manuellterapeuter lignende fullmakter som legenes på sitt kompetanseområde etter autorisasjon. De kan bl.a. sykmelde, henvise til sykehus/spesialist, radiologi og fysioterapi. Mange manuellterapeuter har tatt videreutdanning innen muskel- og skjelettultral lyd og ultralydveiledet injeksjonsbehandling.

De aller fleste manuellterapeuter arbeider med kommunale driftsavtaler i primærhelsetjenesten. De er derfor en del av den offentlige helsetjenesten og har regulerte takster og egenandeler, på samme måten som fastleger. Alle manuellterapeuter i kommunehelsetjenesten er tilknyttet Norsk Helsenett og har epikrise-plikt til fastlegene. Manuellterapeuter har dermed gode forutsetninger for å supplere fastlegene gjennom et tettere samarbeid og samkjøring av tjenestene.

Vi mener fastlegeforskriften og stønadsforskriften må legge til rette for at oppgavedeling med annet helsepersonell, herunder manuellterapeuter, kan finne sted. Dette vil bidra til:

- Økt tilgjengelighet og bedre kvalitet i tjenestene til pasienter med muskel- og skjelettplager.
- Redusert arbeidsbelastning for fastlegene.

- Mer effektiv bruk av helsefaglig kompetanse i kommunene.
- Redusert sykefravær og utstøting av arbeidslivet gjennom uførepensjonering.

Det vises i denne sammenheng til at Storbritannia allerede har innført en modell der muskel- og skjelettpasienter som henvender seg til fastlegekontoret kan velge om de skal bli undersøkt av en «First Contact Practitioner» (FCP) eller av lege. En FCP har utdanning og fullmakter tilsvarende norske manuellterapeuter. Evalueringer av ordningen viser høy pasienttilfredshet, redusert press på fastleger og raskere tilgang til riktig behandling.[1]

*Helsepersonellkommisjonens rapport* (NOU 2023:4) og *Ekspertutvalgets rapport om allmennlegetjenesten* (2023) peker også på at riktig oppgavedeling og bedre utnyttelse av kompetanse er nødvendig for å sikre en bærekraftig helsetjeneste. Begge utvalgene understreker behovet for strukturelle grep som muliggjør en mer effektiv og formålstjenlig organisering av allmennlegetjenesten.

Ekspertutvalget ønsker en allmennlegetjeneste med større bredde i det faglige tilbudet som kan gi en mer effektiv utnyttelse av ressursene. Utvalget fremhever at behovet for omstilling tilsier at flere helsepersonellgrupper, herunder manuellterapeuter, kan overta en del av oppgavene til fastlegen. Om manuellterapeuter skriver utvalget:

*Muskel- og skjelettlidelser koster samfunnet store summer hvert år, i form av behandlingsutgifter, sykepenger, uføretrygd og andre trygdeytelser (Skogli et al., 2019). Omtrent 20 prosent av fastlegenes konsultasjoner er knyttet til muskel- og skjelettdiagnoser.*

*Manuellterapi er en klinisk mastergradsutdanning for fysioterapeuter, med lignende fullmakter som legenes på sitt kompetanseområde etter autorisasjon. Manuellterapeuter kan undersøke, utrede og behandle pasienter. De kan også sykmelde, henvise til sykehus/spesialist, radiologi og fysioterapi. Mange manuellterapeuter har tatt videreutdanning innen muskel- og skjelettultral lyd og ultralydveiledet injeksjonsbehandling.*

I høringsnotatet går regjeringen inn for å etablere takster for sykepleiere som utfører oppgaver på delegasjon fra fastlegen. NMF støtter dette, men ber samtidig om at fastlege- og stønadsforskriftene endres slik at oppgavedeling med manuellterapeuter, som allerede har egne offentlig regulerte takster, aktivt fremmes. Dette kan f.eks. skje ved formalisert samarbeid mellom manuellterapeut og fastlegekontor, med tilsvarende plikter for manuellterapeutene som for fastlegene når det gjelder fysisk og digital tilgjengelighet, rask tilgang til vurdering osv. Takstsystemet bør dessuten utvikles i retning av profesjonsnøytrale takster, slik at fastlegekontoret i større grad kan velge hvilke personellgrupper som skal yte tjenestene, og innrette praksisen mot pasientenes behov.[2]

Vennlig hilsen

## **NORSK MANUELLTERAPEUTFORENING**

Peter Chr. Lehne  
leder

[1] <https://bjgp.org/content/74/747/e717>

[2] Gjennomgang av allmennlegetjenesten, Ekspertutvalgets rapport, 09.05.2023, side 213

**Alle svar må gjennom en manuell godkjenning før de blir synlige på regjeringen.no.**